

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Vlaams Ruraal Netwerk

INTERNE EVALUATIE

Werkjaar 2019

Alexander Spriet, Ingrid Dekeyser & Ariane Van Den Steen

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

<i>Inleiding</i>	3
<i>Realisaties 2019</i>	4
Organisatie.....	4
Externe evenementen	4
Interne evenementen	6
Andere.....	6
Communicatie	7
Website Vlaams Ruraal Netwerk	7
Nieuwsbrief.....	8
Facebook	8
Andere publicaties	8
Communicatie- en promotiemateriaal	8
Andere communicatie.....	8
Transnationale ondersteuning	10
<i>Lessen uit het verleden: aandachtspunten voor de toekomstige werking</i>	12
Op het vlak van organisatie van activiteiten.....	12
Op het vlak van communicatie.....	13
Op het vlak van transnationale ondersteuning.....	14
<i>Vlaams EIP-netwerk</i>	15
Realisaties 2019.....	15
Organisatie.....	15
Communicatie	15
Transnationale ondersteuning.....	15

Inleiding

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft er opnieuw een goed gevuld jaar opzitten. Voor de evaluatie van 2019 vergelijken we opnieuw de doelstellingen met de realisaties. Hierbij vormen de overkoepelende thema's organisatie, communicatie en transnationale ondersteuning de rode draad doorheen dit evaluatiedocument. Daarnaast lichten we ook kort toe wat het Vlaams EIP-Netwerk in 2019 heeft gedaan.

Verbeterpunten kunnen meegenomen worden naar de werking in 2020 en/of later. Ook uw mogelijke opmerkingen of tips kunnen ons helpen, aarzel dus zeker niet om deze door te geven!

Veel leesplezier,

Ariane Van Den Steen
Coördinator Vlaams Ruraal Netwerk
Februari 2020

Realisaties 2019

Organisatie

Externe evenementen

Studiedagen en informatiemomenten

In 2019 werden **drie studiedagen** voor het grote publiek georganiseerd. Hieronder vindt u een overzicht van onze studiedagen uit 2019.

1. *Studiedag 'Innovatie, haalbaar voor iedereen!' – 10 januari 2019, Gent*

Het aanpakken van uitdagingen in de landbouw is een zaak van landbouwers, overheid, kennisinstellingen, adviseurs en toeleveranciers. Een nauwe samenwerking tussen deze actoren is noodzakelijk voor een doelgerichte implementatie van innovatie en om efficiënte antwoorden te bieden op de landbouwvraagstukken. Met deze studiedag wensten we de koppeling tussen landbouwpraktijk en onderzoek centraal te stellen en aan te tonen dat een hechte samenwerking de motor vormt voor innovatie.

Het [verslag van deze studiedag](#) vindt u terug op onze website.

2. *Excursie 'landbouw en natuur, hand in hand' – 20 juni, provincies Namen en Limburg*

Op donderdag 20 juni sloegen het Vlaams en Waals Ruraal Netwerk de handen in elkaar om de aanwezigen te laten zien en horen waar landbouw en natuur elkaar ontmoeten. In de voormiddag bezochten we het 'Centre wallon de Recherches agronomiques', dat betrokken is bij verschillende EU-programma's rond agromilieu-gerelateerde zaken, biologische teelten, agroforestry ... Daar gaf ook Biowallonie een toelichting over hun gids voor landbouwers die willen omschakelen van gangbare naar biologische landbouw in de fruitteeltsector.

In de namiddag focusten we op de verschillende mogelijkheden binnen het derde Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III) wat betreft het samengaan van landbouw en natuur in Vlaanderen. Zo kwamen de aanwezigen meer te weten over de agromilieu-klimaatmaatregelen, zoals de beheerovereenkomsten. Maar ook agroforestry werd uit de doeken gedaan.

Het [verslag](#) is terug te vinden op onze website.

3. *Studiedag thema 'hout' – 22 november, Steenhuffel*

Bomen, hagen, heggen ... zijn waardevolle elementen in het landschap en nuttig voor landbouwers. PDPO III voorziet hier dan ook steun voor het aanplanten en onderhouden van deze hagen, bomen en heggen. Tijdens deze studiedag gingen we dieper in op de ervaringen, maar maakten we ook tijd om op het terrein enkele praktijkvoorbeelden te bekijken.

Voor de organisatie van deze studiedag werkte het Vlaams Ruraal Netwerk samen met Agrobeheercentrum Eco², het Departement Landbouw en Visserij en de Vlaamse Landmaatschappij.

Hiervan is ook een [verslag](#) beschikbaar op onze website.

Totaal aantal deelnemers

In totaal namen er 159 personen deel aan de drie georganiseerde studiedagen in 2019.

Excursies en uitwisselingen

In 2019 werden drie uitwisselingen georganiseerd.

Naast een Lerend Netwerk LEADER voor de LEADER-coördinatoren, werd ook een stakeholderoverleg georganiseerd. Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft daarnaast in het najaar een uitwisseling gehad met een Zweedse LEADER-delegatie.

Afhankelijk van de noden kan tijdens een stakeholderoverleg en een lerend netwerk LEADER een bepaald thema verder uitgediept worden. De verslagen van een stakeholderoverleg en een lerend netwerk worden niet openbaar gedeeld.

1. Stakeholderoverleg "Samengaan van landbouw en natuur" – 24 april, Lier

Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde op woensdag 24 april 2019 een vervolgtraject op het stakeholderoverleg 'samenwerking landbouw en natuur', dat plaatsvond op 22 november 2018. Tijdens dat stakeholderoverleg is er gekeken naar wat landbouw en natuur verbindt en waar er een win-win kan zijn. Er werden voorbeelden van samenwerkingsverbanden besproken, met aandacht voor de positieve en de verbeterpunten.

Op het einde van het vorig stakeholderoverleg werden de cruciale voorwaarden benoemd die nodig zijn voor een geslaagde samenwerking/samengaan van landbouw en natuur. Tijdens het overleg van 24 april werd verder gefocust op deze kernelementen, en dan specifiek wat betreft de PDPO-maatregelen 'agromilieu-klimaatmaatregelen en beheersovereenkomsten' en de 'niet-productieve investering op het landbouwbedrijf'. De aanwezigen hebben besproken wat goed loopt, en wat de verbeterpunten of gemiste kansen zijn. Er werd ook samen gezocht naar mogelijke oplossingen.

2. Lerend Netwerk LEADER: Excursie PG Hageland+ – 4 juni, Plaatselijke Groep Hageland+

Op dinsdag 4 juni trokken we met een aantal Vlaamse LEADER-coördinatoren richting de Plaatselijke Groep Hageland+. We bezochten enkele mooie LEADER-projecten die inzetten op streekidentiteit, kwetsbare groepen en leefbare dorpen. Volgende projecten werden bezocht:

- ▶ Beverbeekhuis
- ▶ Vlaspit
- ▶ Het Balanske
- ▶ Vlooybergtoeren
- ▶ Vredesmuseum Meensel-Kiezegem

Dit Lerend Netwerk LEADER werd goed tot zeer goed beoordeeld door de aanwezigen.

3. Bezoek Zweedse LEADER-delegatie - 4 september, Plaatselijke Groep Westhoek

In het voorjaar kregen de Vlaamse Landmaatschappij (beheersdienst LEADER) en het Vlaams Ruraal Netwerk de vraag van een Zweedse Plaatselijke Groep om enkele projectbezoeken te organiseren. Hun voorkeur ging uit naar projecten rond circulaire economie en korte keten. Hiervoor trokken we op 4 september met z'n allen naar de Plaatselijke Groep (PG) 'Westhoek'.

We startten de dag in het Dorpspunt in Beveren aan de Ijzer. De werking van het VRN werd er toegelicht, net zoals de beheersdienst voor LEADER en de PG Westhoek zelf. Ook Jan Vermeulen van De Lovie vzw

gaf een toelichting over het project. Daarna trokken we verder richting Poperinge, waar we eerst de Fietsbieb bezochten. Voor het volgende project trokken we richting het OCMW van Poperinge, om te luisteren naar het inspirerende Nestor-verhaal. Dankzij LEADER-middelen is er namelijk welzijnsnetwerk/dorpsdienst Nestor opgericht. We eindigden ons bezoek aan Poperinge bij 'De Rupse'. De Rupse is opgestart in 2015 en is een ruilwinkel waar iedereen welkom is om baby- en kinderkledij en speelgoed te ruilen voor andere stukken.

De laatste stop van de dag was bij het provinciedomein de Palingbeek in Ieper. We bezochten er het natuureducatief centrum, maar ook de Milieuboerderij waar dagbesteding wordt aangeboden aan mensen met een handicap.

Totaal aantal deelnemers

In totaal namen er 43 personen deel aan de uitwisselingen. Het lager aantal van deze uitwisselingen is te wijten aan het feit dat deze toegankelijk waren voor een afgebakende groep.

Interne evenementen

In 2019 werden geen infomomenten over PDPO III-maatregelen, zogenaamde ervaringsplatformen, georganiseerd in Brussel voor collega's van de verschillende beheersdiensten van PDPO III. De programmaperiode loopt namelijk stilaan op zijn einde, en de maatregelen van het huidige programma zijn intussen goed gekend bij deze medewerkers. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor het nieuwe GLB volop aan de gang.

Uiteraard stonden al onze studiedagen en alle andere activiteiten ook open voor de collega's van de Vlaamse overheid. Uit de inschrijvingen voor onze activiteiten blijkt dat we inderdaad een deel van onze collega's mochten verwelkomen, zelfs uit verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid die te maken hebben met het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling.

Andere

Campagne 'Land InZicht!' – 11 mei 2019, Vlaanderen (12 locaties)

Geen toekomst zonder landbouw. Maar hoe zal de landbouw en het platteland in de toekomst verder evolueren? Met het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) investeren Europa en Vlaanderen in ons platteland. Waaraan wordt het geld besteed en welke voordelen biedt dit voor de plattelandsbewoners? Met de campagne Land InZicht! hebben we de burger hierover geïnformeerd. Er werden flyers uitgedeeld, voorbeelden van bedrijven en projecten werden gedeeld via een brochure, via sociale media (Facebook), via een weekendkrant, via de website van het VRN, via de nieuwsbrief van het VRN, de nieuwsflash van het Departement Landbouw en Visserij, Twitter (Departement Landbouw en Visserij) ... Het orgelpunt van de campagne was een open dag waarop de burgers deze bedrijven en projecten konden bezoeken. Dat kon op zaterdag 11 mei op 12 locaties verspreid over heel Vlaanderen.

Naast het geschreven [verslag](#), vindt u ook het [beeldverslag](#) terug op onze website. Meer info kan u ook vinden op volgende link: <https://ruraalnetwerk.be/land-inzicht>.

In totaal namen er zo'n 2.000 personen deel aan de bezoeken. Met de publicatie in onder andere De Zondag, hebben we heel wat meer mensen bereikt. Zo heeft een artikel in alle edities van De Zondag een bereik van 1,5 à 1,6 miljoen lezers. De campagne werd twee keer opgenomen in De Zondag.

Europa in je buurt

Samen met de collega's van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) en het Europees Sociaal Fonds (ESF) organiseert het Vlaams

Ruraal Netwerk jaarlijks een evenement om de Europadag te vieren en om burgers te tonen dat ook projecten en bedrijven in hun buurt Europese (en Vlaamse) steun krijgen.

Op zaterdag 11 mei 2019 vond 'Europa in je buurt' plaats in Oostende. Naast de vier ESI-fondsen in Vlaanderen werkten ook de provincie West-Vlaanderen en de stad Oostende mee aan het evenement. Op het Sint-Petrus- en Paulusplein in Oostende stelden we projecten voor en brachten we Europa onder de aandacht aan de hand van verschillende acties.

Het Vlaams Ruraal Netwerk wilde de burgers tonen aan welke projecten en investeringen middelen van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) worden besteed in hun buurt. Zo was er een landbouwer aanwezig die de bezoekers liet proeven van zijn hoeveijs, en werd het project 'Veredeling van innovatieve gewassen' voorgesteld. Op deze stand kregen de bezoekers, behalve informatie, ook proevertjes van bataat en yacon aangeboden. Meer informatie vindt u via www.europainjebuurt.be.

Er waren meer dan 1.000 deelnemers.

Bevraging stakeholders

- Bevraging nieuwe GLB
Afgelopen zomer organiseerden het Vlaams Ruraal Netwerk en het Departement Landbouw en Visserij via de website van het VRN een publieke bevraging over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Het Departement Landbouw en Visserij staat namelijk in voor de coördinatie van het GLB Strategisch Plan. Iedereen kon voorstellen doen rond maatregelen en beleidskeuzes binnen een aantal thema's. De resultaten van deze bevraging werden meegenomen bij de interne voorbereiding van het nieuwe GLB Strategisch Plan. In totaal hebben we zo'n 135 antwoorden ontvangen, verspreid over negen verschillende thema's:
 - o Gewas – en biodiversiteit: 27 voorstellen
 - o Economische weerbaarheid: 42 voorstellen
 - o Innovatie binnen de land – en tuinbouwsector: 4 voorstellen
 - o Klimaat: 12 voorstellen
 - o Leefbaar platteland: 2 voorstellen
 - o Milieu: 21 voorstellen
 - o Sectorale maatregelen: 7 voorstellen
 - o Jonge landbouwer: 2 voorstellen
 - o Overig: 18 voorstellen

- Tijdens het najaar van 2019 heeft het Vlaams Ruraal Netwerk verschillende stakeholders en partners bevestigd. Deze bevraging hebben we gedaan aan de hand van een online-enquête. Het doel van deze enquête is het evalueren van de werking van het Vlaams Ruraal Netwerk, en het verzamelen van input voor de opmaak van de jaarplanning 2020. In de mate van het mogelijke proberen we deze informatie mee te nemen in de planning voor het komende jaar. Stakeholders kunnen ook andere opmerkingen en informatie met ons delen. 42 stakeholders reageerden op de enquête.

Communicatie

Website Vlaams Ruraal Netwerk

Er werd getracht om minstens wekelijks de website inhoudelijk aan te passen en aan te vullen met onder andere nieuwsberichten in verband met PDPO III, verslagen van bezoeken en deelnames aan studiedagen, verslagen van vergaderingen én uiteraard onze eigen activiteiten. Alle ontvangen info omtrent

studiedagen, belangrijke deadlines etc. kon ook teruggevonden worden in de gemakkelijk te raadplegen agenda. Daarnaast komt ook onze nieuwsbrief online en delen we regelmatig good practices.

In 2019 telde onze website 47.178 pageviews en 16.047 unieke bezoekers. Deze cijfers liggen bijna anderhalve keer hoger dan in 2018. De campagne 'Land InZicht!' heeft hier een aandeel in, aangezien er significant meer bezoekers zijn van april tot midden mei.

Er zijn ook een aantal aanpassingen doorgevoerd m.b.t. onze website. Zo kunnen de bezoekers nu een keuze maken om zich in te schrijven voor de nieuwsbrief en/of de uitnodigingen voor onze evenementen. Er zijn ook in de back-office enkele aanpassingen doorgevoerd om onze website webtoegankelijker te maken. Daarnaast zijn er ook opnieuw veiligheidsupdates doorgevoerd en hebben we het veiligheidscertificaat opnieuw verlengd. Er zijn ook de jaarlijks terugkerende kosten voor de hosting.

Nieuwsbrief

Ook in 2019 werden vier edities van de nieuwsbrief gemaakt.

Het aantal abonnementen op deze nieuwsbrieven kende ook in 2019 een stijging. In totaal hebben we nu 1708 abonnees. Onze winter-editie was meteen ook de laatste versie die we op papier verdeeld hebben. Vanaf 2020 zullen we een volledig digitale nieuwsbrief hebben. Deze zal verspreid worden via mail met het programma Mailchimp.

In de nieuwsbrieven werden telkens ook de komende activiteiten van het Vlaams Ruraal Netwerk aangekondigd. Voor het derde jaar op rij hebben we ook in de binnenkatern van de nieuwsbrief aandacht geschonken aan het delen van een goed voorbeeld of nieuws vanuit het Europees Netwerk voor Plattelandsontwikkeling (ENRD) en/of EIP-AGRI.

Facebook

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft via het eigen Facebook-account gecommuniceerd. Zo werden veel posts gedeeld naar aanleiding van Land InZicht!, maar ook bv. de wedstrijd 'Rural Europe' van ENRD werd gedeeld en het VRN heeft opgeroepen om hieraan deel te nemen.

Daarnaast heeft het Vlaams Ruraal Netwerk tijdens de land- en tuinbouwbeurs Agribex via dagelijkse Facebook-posts het thema 'landbouw en klimaat' in de kijker gezet. Ook op de website van het VRN werd deze info gedeeld.

Andere publicaties

In 2019 werd enkel een brochure in kader van de campagne 'Land InZicht!' gepubliceerd.

Communicatie- en promotiemateriaal

Het communicatiemateriaal dat in 2019 werd aangekocht, voldoet opnieuw aan de vereisten die vanuit Europa en Vlaanderen worden opgelegd. In 2019 werd enkel promotiemateriaal in kader van de campagne 'Land InZicht!' aangekocht: buttons, affiches, banners, folders ...

Andere communicatie

Bepaalde informatie, die alle landbouwers aanbelangt, trachten we ook op te nemen in de nieuwsflash van het Departement Landbouw en Visserij. Zo hebben we vier keer een bericht laten opnemen. Dit deden we bijvoorbeeld voor de campagne 'Land InZicht!' en de online GLB-bevraging.

We hebben ook zes tweets de wereld in gestuurd, voornamelijk over dezelfde onderwerpen zoals onze artikels in de nieuwsflash.

Transnationale ondersteuning

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft ook een transnationale werking. Zo ondersteunt het de werking van het European Network for Rural Development (ENRD) op verschillende manieren: als actief lid, als co-organisator of als deelnemer. Daarnaast beantwoordt het Vlaams Ruraal Netwerk ad hoc-vragen. Wat Europese vergaderingen betreft, nam het Vlaams Ruraal Netwerk eerst en vooral in eigen naam en als Belgisch aanspreekpunt deel aan de bijeenkomsten van het ENRD.

Zowel tijdens de vergadering van de Rural Networks' Steering Group op 13 mei en 21 oktober 2019 als tijdens de bijeenkomst van de Rural Networks' Assembly op 16 december 2019 was het Vlaams Ruraal Netwerk vertegenwoordigd.

Het Vlaams Ruraal Netwerk werkte actief mee aan verschillende workshops, seminaries en conferenties:

- 6th meeting of the LEADER and Community-Led Local Development subgroup, 31 januari, Brussel
- ENRD workshop on Generational Renewal & young farmers, 22 februari, Athlone (Ierland)
- NetworX - Rural Networking Conference, 11 en 12 april, Brussel – tijdens de duur van de conferentie was er een expo waar deelnemende rurale netwerken en organisaties hun werking, een project ... mochten voorstellen. Het VRN was aanwezig met een stand over 'Land InZicht!'
- Meeting of French Regional Rural Networks & European National Rural Networks - 'Networking: contribution to the future CAP networks 2021-2027', 20 september, Poitiers (Frankrijk)

In 2019 kwamen we ook een aantal keer samen met collega's van andere Rurale Netwerken en de collega's van het ENRD:

- Bezoek aan de Waalse collega's om onze planning aan elkaar voor te stellen en te bekijken waar eventueel gelijkenissen en samenwerkingsmogelijkheden zitten. Zo onstond ook de excursie 'landbouw en natuur, hand in hand', in samenwerking met het Waals Ruraal Netwerk
- Bezoek van een LEADER-delegatie uit Zweden, met circulaire economie en korte keten als thema's
- Bezoek aan Netwerk Platteland (Nederlands Ruraal Netwerk), met focus op werking van de NSU en LEADER

Daarnaast werkte het Vlaams Ruraal Netwerk actief mee aan twee bijeenkomsten van de Nationale Rurale Netwerken (NRN-meetings):

- 21 en 22 februari 2019: 13th NRN Meeting in Athlone, Ierland.
 - 21 februari: meeting met volgende thema's:
 - Hoe kan de betrokkenheid van de stakeholders worden versterkt en kan de samenwerking worden verbeterd door in te spelen op de behoeften van de leden van het netwerk en door nieuwe actoren te bereiken
 - Ook onderwerpen als netwerken in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) na 2020, slimme dorpen en generatievernieuwing kwamen aan bod
 - Tot slot was er de bespreking van 'networkX' op 11 en 12 april 2019 in Brussel
 - 22 februari: workshop over jonge landbouwers en generatievernieuwing.

Het doel was om te onderzoeken hoe het platteland aantrekkelijker kan worden gemaakt voor jonge boeren en nieuwkomers op het platteland en hoe jonge ondernemers kunnen bijdragen aan de welvaart op het platteland door middel van hun werk. Er waren presentaties door jonge plattelandsondernemers uit Italië, Frankrijk, Duitsland en Ierland. De deelnemers hadden ook de gelegenheid om het voorstel voor het toekomstige gemeenschappelijk landbouwbeleid te bespreken, waarbij de nadruk lag op generatievernieuwing. Ten slotte omvatte het programma een bezoek aan een plaatselijke boerderij waar een jongere boer het bedrijf van zijn ouders overneemt. Het resultaat waren nuttige ideeën om plattelandsgebieden aantrekkelijker te maken voor jonge landbouwers en nieuwkomers op het platteland; rol van het toekomstige GLB ter ondersteuning van de generatievernieuwing; uitwisseling van concrete voorbeelden uit verschillende lidstaten.

- Op 19 en 20 september 2019 vond de 15de NRN-meeting plaats in Poitiers (Frankrijk).
 - 19 september: bijeenkomst nationale rurale netwerken waar voorbeelden van territoriale strategieën in plattelandsgebieden voorgesteld en besproken zijn. Daarnaast hadden we het ook over methodieken die kunnen gebruikt worden bij het faciliteren van de stakeholders bij NRN-activiteiten
 - 20 september: bijeenkomst van de Franse regionale rurale netwerken en de nationale rurale netwerken, waar de toekomst van rurale netwerken tijdens het volgend GLB besproken werd.

Daarnaast dragen we ook bij aan het ENRD door informatie door te geven. Dit deden we onder andere door ENRD's 'Rural Networks Self-Assessment' te beantwoorden, de 'ENRD Stakeholder Engagement Survey' in te vullen, de jaarlijks terugkerende 'Common Network Statistics' door te geven etc.

In 2019 heeft het Vlaams Ruraal Netwerk regelmatig overleg gehad met de communicatiediensten van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) voor de organisatie van Europa in je buurt. Het Vlaams Ruraal Netwerk was (proactief) aanwezig op diverse binnenlandse overlegmomenten en conferenties.

Lessen uit het verleden: aandachtspunten voor de toekomstige werking

Op basis van de interne evaluatie van de werking in 2019 en op basis van overleg met de Coördinerende Cel Europees Plattelandsbeleid ziet het Vlaams Ruraal Netwerk volgende positieve- en verbeterpunten die naar de toekomstige werking worden meegenomen:

Op het vlak van organisatie van activiteiten

- Uit de jaarlijkse enquête blijkt dat meer dan 85% van de respondenten tevreden is over de inhoud van onze activiteiten. We lezen dat het bijvoorbeeld geapprecieerd wordt als er keuzemogelijkheden zijn voor workshops en dat er voldoende ruimte is voor vragen bij een studiedag. In de mate van het mogelijke nemen we dit zeker ook mee bij de organisatie van toekomstige activiteiten.
- Uit de jaarlijkse enquête blijkt dat meer dan 85% van de respondenten tevreden is over de organisatie van onze activiteiten.
- We zien dat de activiteiten van het Vlaams Ruraal Netwerk ook dit jaar op heel wat aandacht kunnen rekenen. Bij de evaluaties worden ook vaak ideeën gegeven voor toekomstige activiteiten. Hier merken we dat er soms onderwerpen worden aangehaald die niet binnen de scope van het Vlaams Ruraal Netwerk vallen. Er moet met andere woorden blijvend over gewaakt worden dat de link met PDPO behouden blijft, en er moet blijvend ingezet worden op communicatie over de doelstellingen en de taken van het Vlaams Ruraal Netwerk.
- De organisatie van maar liefst 6 studiedagen/infomomenten (intern en extern) in totaal is meer dan voldoende voor onze teambezetting, zeker in combinatie met het publieksevenement 'Europa in je buurt' én een grote communicatiecampagne zoals 'Land InZicht!'. In 2020 zal waar mogelijk opnieuw ingezet worden op de combinatie van een informatiemoment ('theorie') met een excursie ('praktijk').
- Een grote communicatieactie met 12 bedrijven die te bezoeken zijn op 1 dag, vraagt heel veel werk. Als dergelijke acties in de toekomst opnieuw op touw worden gezet, dan moet de voorbereiding idealiter een jaar op voorhand starten, zodat er voldoende tijd is om dit grondig en binnen de werkuren voor te bereiden. Ook het inzetten op lokale media moet zeker meegenomen worden naar eventuele toekomstige gelijkaardige activiteiten. Ondanks het vele werk, worden op deze manier veel burgers bereikt.
- De organisatie van de 'Lerende Netwerken' voor de LEADER-coördinatoren blijft gewenst. De organisatie van dergelijke concepten vraagt heel wat voorbereiding, zowel praktisch als inhoudelijk. Dit moet steeds in het achterhoofd gehouden worden bij het opmaken van de jaarplanning en het inschatten van de werklust.
- Er wordt beslist om in 2020 geen stakeholderoverleg te organiseren. De laatste maanden werden de stakeholders al meermaals betrokken in kader van de opmaak van het GLB Strategisch Plan voor de periode na 2020. Zij zijn dus zo nauw betrokken geweest en hebben al heel wat input kunnen geven voor het toekomstig beleid. Bij de start van het nieuwe GLB wordt bekeken of dergelijk concept opnieuw wordt georganiseerd.
- Bij de evaluaties van de studiedagen valt op dat deelnemers tevreden zijn over de praktische organisatie. Het tijdstip (10u – 16u) wordt ook nu nog steeds geapprecieerd. Als we op toekomstige activiteiten landbouwers willen bereiken, dan is het aan te raden hier rekening mee te houden of zelfs met halve dagen te werken, omdat landbouwers dan geen volledige dag weg zijn van het bedrijf.

- Uit de evaluatieformulieren, die na afloop van de evenementen worden ingevuld door onze deelnemers, blijkt dat deelnemers nieuwe zaken bijleren of dat het een opfrissing vormt van wat al gekend is. Daarnaast delen ze ook mee wat ze met de informatie die ze hebben meegekregen, zullen doen. We trachten om bij de organisatie van onze activiteiten steeds de ruimte te laten om te netwerken. We polsen ook naar mogelijke toekomstige onderwerpen voor onze evenementen.
- We moeten blijven waken over het feit dat de activiteiten gespreid worden over het hele jaar en over de verschillende provincies. Door de spreiding over het hele jaar kunnen grote pieken worden vermeden. Bepaalde evenementen vragen meer organisatie en voorbereiding dan anderen. Ook dit moet meegenomen worden bij het opmaken van de planning.
- Voor de organisatie van activiteiten in het kader van 'Europa in je buurt' wordt samengewerkt met de andere ESI-fondsen, wat wel wat afstemming vraagt.
- Opmerkingen/ suggesties van voorbije evenementen, die we meenemen naar volgend jaar:
 - Zeer nuttig en leerrijk om praktijkvoorbeelden te zien. Ook de opbouw was geslaagd, van onderzoek naar praktijk. (studiedag 'innovatie, haalbaar voor iedereen!').
 - De studiedag is voldoende breed opgevat (presentaties vóór de pauze), ook voldoende praktisch (workshop na de pauze). Dit is voor mij een mooie combinatie. (studiedag 'innovatie, haalbaar voor iedereen!')
 - Actuele thema's (studiedag 'hout')
 - Over algemeen goed tot zeer goed. Verschil tussen gegeven scores betreffende de presentaties is de persoonlijk voorkeur voor het onderwerp, alsook de stijl van presenteren. Het tweede terreinbezoek werd vergezeld met meer informatie. De samenhang van de verschillende zaken in combinatie met de aangename wandeling was zeer aangenaam. Geeft ook de connectiviteit weer, een belangrijk iets inzake natuur. Was minder direct aanwezig in het eerste terreinbezoek, hoewel het voor velen een fijne zaak was om in contact te komen met het gebruikt materiaal. Vraag me enkel af of het gebruik van een mechanische knijper voor dergelijke houtkanten een meerwaarde is. Zou meer tot zijn recht gekomen zijn wanneer ook grotere bomen geveld zouden worden (studiedag 'hout').

Op het vlak van communicatie

- Uit de jaarlijkse enquête blijkt dat meer dan 85% tevreden is over onze communicatie (website, nieuwsbrief ...). We lezen bijvoorbeeld dat wat we doen, heel goed is, maar dat het een te klassieke benadering zou zijn. Vanaf 2020 starten we echter met het gebruik van Mailchimp, waardoor we de alvast 'klassieke' opvatting van een nieuwsbrief grotendeels achterwege laten.
- Ook informatie van derden plaatsen we op onze website (inhoud, oproepen, agendapunten ...). Het merendeel van onze stakeholders weet wel dat ze steeds informatie mogen doorsturen om op onze website te plaatsen. We blijven hier tijdens de PDPO III-periode verder aandacht aan schenken. Ook de doorstroming van informatie van interne diensten binnen het Departement Landbouw en Visserij is verbeterd, bijvoorbeeld deadlines van projectoproepen van PDPO III-maatregelen. We blijven hier tijdens de PDPO III-periode verder aandacht aan schenken.
- Het is de bedoeling dat de website van het Vlaams Ruraal Netwerk tegen de start van het nieuwe GLB vernieuwd wordt. Ook deze voorbereidingen zullen normaliter in de loop van 2020 worden opgestart.
- Het Vlaams Ruraal Netwerk hield de online projectendatabank op de website ook in 2019 up-to-date. We blijven hier ook in 2020 uiteraard aandacht aan schenken.

- In 2019 hebben we verder met online evaluaties gewerkt. Na evenementen stuurden we ook de presentaties door naar de aanwezigen. We wensen deze werkwijze ook in de toekomst verder te zetten.
- Bij de aankoop van gadgets nemen we nu ook steeds duurzaamheid mee in de offertevraag. Dit blijven we ook in de toekomst doen.

Op het vlak van transnationale ondersteuning

- Het Vlaams Ruraal Netwerk plant het voortzetten van de actieve en proactieve aanpak die Vlaanderen in de voorbije jaren op internationaal vlak mee op de kaart heeft gezet. Hierbij blijft de aandacht gaan naar enkele thema's die reeds in het verleden werden behandeld, zoals de implementatie van het GLB-beleid. Er worden echter heel wat meetings, workshops ... georganiseerd. Het Vlaams Ruraal Netwerk zal deelnemen waar mogelijk. Er moet echter over gewaakt worden dat de eigen evenementen en publicaties hier niet onder te lijden hebben.
- We reageren ook op ad-hoc vragen van plattelandsactoren uit het buitenland die samenwerking zoeken met plattelandsactoren in Vlaanderen en brengen ze met elkaar in contact.
- Buitenlandse delegaties die een bezoek wensen te brengen aan Vlaanderen, worden in de mate van het mogelijke ontvangen. Afhankelijk van de vraag worden ook projectbezoeken georganiseerd.

Vlaams EIP-netwerk

Het Vlaams EIP-netwerk valt onder het Vlaams Ruraal Netwerk. Collega's van het Departement Landbouw en Visserij die innovatie opvolgen op Vlaams en Europees niveau sluiten bij het Vlaams Ruraal Netwerk aan voor de vergaderingen van het Vlaams EIP-netwerk, en worden ook als lid van het Vlaams EIP-netwerk beschouwd. EIP staat voor European Innovation Partnerships. Het Vlaams EIP-netwerk organiseerde één informatiemoment en tracht ook aanwezig te zijn op evenementen van EIP-AGRI.

Realisaties 2019

Organisatie

Studiedag 'Innovatie, haalbaar voor iedereen!' – 10 januari 2019, Gent

Het aanpakken van uitdagingen in de landbouw is een zaak van landbouwers, overheid, kennisinstellingen, adviseurs en toeleveranciers. Een nauwe samenwerking tussen deze actoren is noodzakelijk voor een doelgerichte implementatie van innovatie en om efficiënte antwoorden te bieden op de landbouwvraagstukken. Met deze studiedag wensten we de koppeling tussen landbouwpraktijk en onderzoek centraal stellen en aantonen dat een hechte samenwerking de motor vormt voor innovatie.

Communicatie

We delen als Vlaams EIP-netwerk goede praktijken over EIP en zetten de oproepen online. Daarnaast delen we ook de oproepen voor focus groepen van EIP-AGRI op onze website en goede voorbeelden uit de EIP-AGRI nieuwsbrief. We zijn van plan om dit ook in de toekomst te blijven doen.

Op 29 oktober werd op het Platform voor Landbouwonderzoek een toelichting gegeven door het Vlaams Ruraal Netwerk over de eigen werking, en ook met focus op innovatie.

Transnationale ondersteuning

Het Vlaams EIP-netwerk was in 2019 aanwezig op volgende vergaderingen, workshops en conferenties rond innovatie:

- 25 juni en 4 juli: presentatie 'Innovatie in de land- en tuinbouw: Operationele groepen en VLIF-steun voor innovatieve projecten' (Els Lapage en Marleen Mertens) in Melle en Geel en met toelichting rond EIP-project Pocketboer door Anke Dobbelaere (Inagro)
- 21 mei: Farm Demo Conference rond 3 Horizon 2020-projecten (PLAID, Agridemo F2F and Nefertiti) in Brussel
- 23 en 24 september: Euragri Conference: Agriculture, food, forest, fisheries: How to connect our research with society or society with research? In Melle en Gent
- 11 juni: 3rd workshop on the role of H2020 Thematic Networks (TNs) in EU Agricultural Innovation